

TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS

FÖLDRAJZ ALAPSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLDTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2018

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Részletes tematika
3. Gyakorlati feladatok
4. Vizsgakérdések, írásbeli zárthelyi dolgozat

1. Tantárgyleírás

Tantárgy neve: Településüzemeltetés Tárgyfelelős: Dr. Balla Gergely, c. egyetemi docens	Tantárgy kódja: MFKST6502 Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz-Geoinformatika Intézet Tantárgyelem: kötelező
Javasolt félév: 5.	Előfeltételek: nincs
Óraszám/hét (ea+gyak): 1+1	Számonkérés módja (a/gy/v): vizsga
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja az, hogy a hallgatókat megismertesse az önkormányzatiság alapvető feladataival, ezen belül kiemelten a környezetvédelmi területen és a települések üzemeltetésével és a közüzemi beruházásokkal kapcsolatban adódó feladataival. A települési önkormányzat feladata, hatásköre, szervei kerülnek részletesen bemutatásra, valamint az önkormányzatok gazdasági alapjai, vagyona. A településmenedzsment alapjai. A Smart City jellemzői. Az elméleti ismeretek gyakorlati megvalósulásának helyszíni megismerése önkormányzatoknál.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen. Ismeri a geográfia alapvető módszereit a természet- és társadalomföldrajz fő szakterületein. Ismeri a földrajzi gondolkodás alapvető jellegzetességeit, a geográfiai elemzés követelményeit. Rendelkezik elméleti és gyakorlati természet- és társadalom-földrajzi alapismeretekkel. Ismeri a logikus földrajzi állítások megfogalmazásának feltételeit, és az azokból levonható következtetések korlátait. Ismeri a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok törvényszerűségeit. képesség: Képes az általános földrajzi diszciplínák alapvető összefüggéseit természet-, társadalom-, valamint részben regionális földrajzi területen meglévő összefüggések átlátására. Képes a földrajz szakterületén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is. Képes alapvető természet- és társadalomtudományi ismeretei alapján a rokon- és társtudományok térreleváns eredményeinek értelmezésére. Képes a rutin szakmai problémákat felismerni, azok elméleti és gyakorlati megoldásához az elérhető könyvtári és elektronikus szakirodalmat feldolgozni, azt ott elérhető módszereket alkalmazni. Képes a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására. attitűd: Törekszik a földrajztudományi elméletek, paradigmák, elvek minél teljesebb megismerésére. A megszerzett földrajzi ismeretei alkalmazásával törekszik a megfigyelhető földrajzi jelenségek minél alaposabb megismerésére, törvényszerűségeinek leírására, megmagyarázására. Nyitott a szakmai eszmecserére, a szakmai együttműködésre, törekszik arra, hogy feladatainak megoldása a munkatársak véleményének megismerésével, lehetőség szerint együttműködésben történjen. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.	
autonómia és felelősség: Alapvető elméleti és alkalmazott földrajzi és releváns környezettudományi szakmai kérdésekben önállóan, források felhasználásával hoz döntéseket. Saját és beosztott munkatársai munkájának hatékonyságát, eredményességét, biztonságosságát reálisan, felelősséggel értékeli. Elvégzett szakmai munkájáért felelősséget vállal. Tisztában van a földrajzi tudományos kijelentések értékével, azok alkalmazhatóságával, korlátaival.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. ea. Bevezetés, települési önkormányzat jellemzői, feladata.	

1. gy. Beadandó feladat ismertetése.
2. ea. A hazai településtípusok bemutatása
2. gy. A beadandó feladattal kapcsolatos adatok forrásainak áttekintése.
3. ea. Az önkormányzatiság, a helyi és települési önkormányzatok jogállása
- 3.-10. gy. Terepi összevont óra, Budapest kerületi önkormányzat működésének helyszíni megismerése.
4. ea. Az önkormányzati képviselők választása, a képviselők feladatai, jogai kötelezettsége.
5. ea. A Polgármesteri Hivatalok helye, szerepe a települések életében
6. ea. A Polgármesteri Hivatalok általános feladatai.
7. ea. A Polgármesteri Hivatalok feladatai a településüzemeltetéssel kapcsolatban
8. ea. Településmenedzsment szervezet struktúrái 1.
9. ea. Településmenedzsment szervezet struktúrái 2.
10. ea. Településmenedzsment szemlélet típusai 1.
11. ea. Településmenedzsment szemlélet típusai 2.
- 11-13. gy. Vidéki települési önkormányzat működésének helyszíni megismerése.
12. ea. A Smart City jellemzői 1.
13. ea. A Smart City jellemzői 2.
14. gy. Beadandó feladat megbeszélése, értékelése
14. ea. Összegzés

Félévközi számonkérés módja:

A terepi órákon való részvétel kötelező. Gyakorlati online évközi feladat megfelelő szintű teljesítése, ami beleszámít, mint félévközi feladat teljesítés a vizsgajegybe 20%-ban. Esettanulmány készítése egy szabadon választott településről, annak üzemeltetési feladatairól és az önkormányzat működéséről. Írásbeli online vizsga tesztekkel. A vizsgajegy az órán végzett szóbeli munkában jelentkező aktivitásból (10%), a gyakorlati feladat teljesítéséből (20%), valamint a félévvégi vizsgajegyből (70%) tevődik össze. A hallgatók képesek a földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására.

Értékelés:

100–81%: jeles, 80–71%: jó, 70–61%: közepes, 60–51%: elégséges, 50–0%: elégtelen

Kötelező irodalom:

Dr. Bártfai Zoltán: Településüzemeltetés,

www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2010-0019_Telepulesuzemeltetes/index.html

László Mária.: Településmenedzsment, Pécs, kézirat 47 p.

Statisztikák: www.ksh.hu

E.T.Prindade et. al (2017): Sustainable development of smart cities: a systematic review of the literature. Journal of Open Innovation, www.mdpi.com/2199-8531/3/3/11/pdf

Ajánlott irodalom:

Szarvas Tibor: A településüzemeltetés aktuális kérdéseiről.

www.kozszov.org.hu/dokumentumok

<http://gis.geox.hu/nkfp/adattar.asp>

www.TEIR.hu

2. Részletes tematika

	Tantárgy tematika	Időpont
1. blokk	1. Beadandó feladat ismertetése (1e+1gy)	2018.09.12.
	2. A települési önkormányzat jellemzői (1e+1gy)	
2. blokk	3. A hazai településtípusok bemutatása (1e)	2018.10.03.
	4. Az önkormányzatiság, a helyi és települési önkormányzatok jogállása (1e)	
	5. Az önkormányzati képviselők választása, a képviselők feladatai, jogai kötelezettsége (1e)	
3. blokk	6. A Polgármesteri Hivatalok helye, szerepe a települések életében (1e)	2018.10.17.
	7. A Polgármesteri Hivatalok általános feladatai (1e)	
	8. A Polgármesteri Hivatalok feladatai a településüzemeltetéssel kapcsolatban (1e)	
4. blokk	9. Településmenedzsment szervezet struktúrái (2e)	Online
	10. Településmenedzsment szemlélet típusai (2e)	
5. blokk	11. A Smart City jellemzői (2e)	2018.11.21.
6. blokk	12. Budapesti kerületi önkormányzat működésének helyszíni megismerése (6gy) <i>50%-os igény esetén, fakultatív</i>	2018.10.24.
7. blokk	13. Vidéki települési önkormányzat működésének helyszíni megismerése (4gy) Miskolc MJV Önkormányzata	2018.11.07.
8. blokk	14. Beadandó feladat megbeszélése (2gy)	2016.12.05.

3. Gyakorlati feladatok

A félév során egy gyakorlati feladatot kell teljesíteni, aminek a teljesítése az aláírás feltétele.

1. feladat: Egy kiválasztott település esetében mutassa be az általános társadalom-gazdaságföldrajzi jellemzőket; az önkormányzat felépítését és működését, a településen megjelenő főbb településüzemeltetési problémákat. Az összegyűjtött anyag segítségével készítsen SWOT elemzést az adott településre vonatkozóan. A beadandó dolgozat max. 10 oldalas legyen és tartalmazza a félév során bemutatott tematikát. A dolgozat beadását követően bármilyen komolyabb formai, vagy szakmai hiba esetén egyszeri visszaadásra kerül sor, azt követően a dolgozat már többször nem javítható.

4. Vizsga

A tárgyból a vizsgáztatás online történik, a félév tananyagából összeállított kérdések közül kerül random módon kiválasztásra a vizsga anyaga.

Példa:

1. Az alábbi definíciók közül jelölje meg a helyes választ.

A, **Belterület** a városnak vagy a községnek az általában nem mezőgazdasági és erdőgazdasági területeit magában foglaló része, amelynek határát a város, község általános vagy összevont rendezési terve tartalmazza.

B, **Külterület** a helység rendezési tervében meghatározott belterület határán kívül fekvő rész, amely általában mezőgazdasági terület.

C, **Helység** fogalmán a közigazgatási egységet alkotó települést - a várost, a nagyközséget és a községet - értjük.

2. Milyen bevételei vannak az önkormányzatoknak?

Saját bevétele, átengedett központi adók, normatív költségvetési hozzájárulás (mutatók alapján), céltámogatás (megigényelhető), címzett támogatás (nagy beruházásoknál), Kiegészítő állami támogatás